

Rapport

Medvetenhet om radon - hushåll

Strålsäkerhetsmyndigheten

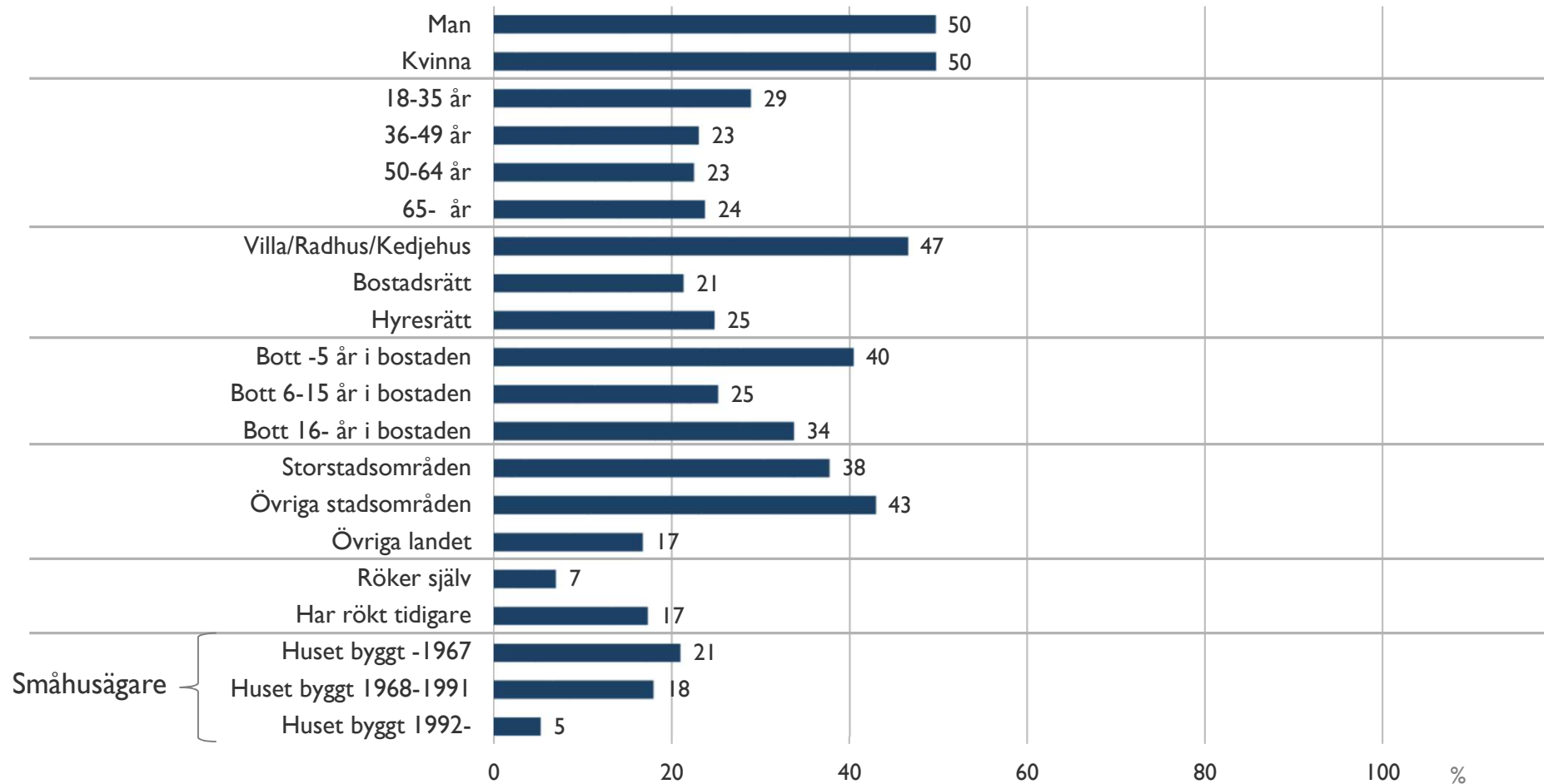
2017-12-22

Om undersökningen

Syfte	Att mäta allmänhetens kunskaper om och attityder till radon
Metod	Slumpmässigt telefonrekryterad webbpanel
Målgrupp	Allmänheten, med särskilt fokus på småhusägare
Antal intervjuer	I 702 intervjuer
Vägning	Resultatet har vägts med avseende på kön, ålder, hushållsstorlek och boendeform för att motsvara den verkliga fördelningen.
Fältperiod	16 - 23 november 2017

Målgruppen

Bas: Samtliga, I 702 intervjuer

Slutsatser

Slutsatser

▶ **Brisfälliga kunskaper om radon**

- ▶ Nästan alla är medvetna om att radon kan vara hälsofarligt, och åtta av tio känner till att det kan finnas i bostaden.
- ▶ De är dock färre än hälften som anser sig ha åtminstone ganska goda kunskaper om radon.
- ▶ Kunskaperna om att radon är särskilt farligt för rökare är mycket begränsad, liksom att radon kan komma från dricksvatten.
- ▶ Färre än hälften vet vart de ska vända sig om de har frågor om radon

▶ **Särkilt låga kunskaper bland unga**

- ▶ Kunskapen om radon är särskilt begränsad bland yngre, men till del även bland boende i hyresrätt och storstadsområden.

▶ **Brister även bland småhusägare**

- ▶ Bland småhusägare är det en knapp majoritet som anser sig ha ganska goda kunskaper om radon.
- ▶ Åtta av tio vet att radon kan komma från marken och från byggmaterial, lika många vet att det kan åtgärdas, färre än hälften vet att det är farligt för rökare.
- ▶ Hälften vart de ska vända sig om de har frågor om radon.
- ▶ Med tanke på gruppens stora egna ansvar är kunskapsnivån i underkant.

▶ **Liten oro**

- ▶ En av tio oroar sig för radon i hemmet, kvinnor mer än män, yngre mer än äldre.
- ▶ Småhusägare oroar sig något mindre än allmänheten i stort.

Slutsatser

▶ **Stora kunskapsbrister om den egna bostaden**

- ▶ Fyra av tio vet inte om det finns blåbetong i den egna bostaden.
- ▶ Bland boende i småhus gäller motsvarande för en av fem.
- ▶ Kunskapsnivån är klart högre bland dem som bor i relativt nyproducerade hus.

▶ **Radonmätning gjord i ett av tre småhus**

- ▶ Bland ägare av småhus är radonmätning genomförd i ett av tre hus, och då i tre av fyra fall av den nuvarande ägaren.
- ▶ Radonsanering är relativt ovanligt, det har skett i fyra procent av småhusen, att jämföra med tre procent av samtliga bostäder.
- ▶ Bland de som genomfört radonmätning är det sju procent som har en radonhalt över den rekommenderade nivån i bostaden.

▶ **Radon har beaktats av tre av tio husägare före köpet**

- ▶ Totalt är det 15 procent som beaktat radon då man flyttade in i den nuvarande bostaden. Ytterligare 11 procent har funderat på radon efter köpet.
- ▶ Bland småhusägarna gäller motsvarande för 29 respektive 15 procent. Det är alltså en klar minoritet som beaktat radon.

▶ **Önskemål om information**

- ▶ Totalt är två av fem som är intresserade av mer information om radon. Här intresset störst bland yngre och boende i hyresrätt, d v s i de grupper där kunskapsnivån är begränsad.
- ▶ I första hand vill man ha information via utskick i brevlådan och på kommunens hemsida, men det finns även utbredda önskemål om information via SSM:s hemsida, radio/TV och dagstidningar.

Kännedom och attityder till radon

Låg kunskap om radon bland unga

▶ **Låg kunskap om radon, framförallt bland unga**

- ▶ Åtta av tio (81%) känner till att det kan finnas radon i bostäder, färre bland yngre (68%) och boende i hyresrätt (73%).
- ▶ Knappt hälften (44%) har god kunskap om radon, fler bland män, de som bott länge i sin bostad och i mindre städer och på landsbygden. Lägst är kunskapen bland unga, där en av fyra har ganska god kunskap och en av fem inte har någon kunskap alls.
- ▶ Drygt två av fem (43%) vet vart de ska vända sig om de har frågor om radon, fler bland äldre och färre bland unga och boende i storstad.

▶ **Utbredd medvetenhet om hälsofaran, men få oroar sig**

- ▶ De allra flesta är medvetna om att en hög radonhalt är hälsofarlig och att det är viktigt att mäta radonhalten. Endast en av tio (11%) oroar sig dock ofta för radon i hemmet.
- ▶ Kvinnor oroar sig i något större utsträckning än män och de som bor i bostadsrätt oroar sig i större utsträckning än boende i småhus och hyresrätt.

▶ **Utbredd okunskap om dricksvatten som radonkälla**

- ▶ Tre av fyra (73%) vet att radon kan komma från byggnadsmaterial och nästan lika många (71%) vet att det kan komma från marken. Det är dock betydligt färre som vet att radon kan komma från dricksvattnet (32%) eller att de som har egen brunn bör testa vattnet (51%).
- ▶ Kännedomen om radonkällor är bättre på landsbygden och sämre i storstäderna, framförallt avseende vattnet.
- ▶ Mindre än hälften (44%) av rökarna känner till att de löper särskilt stor risk att skadas.

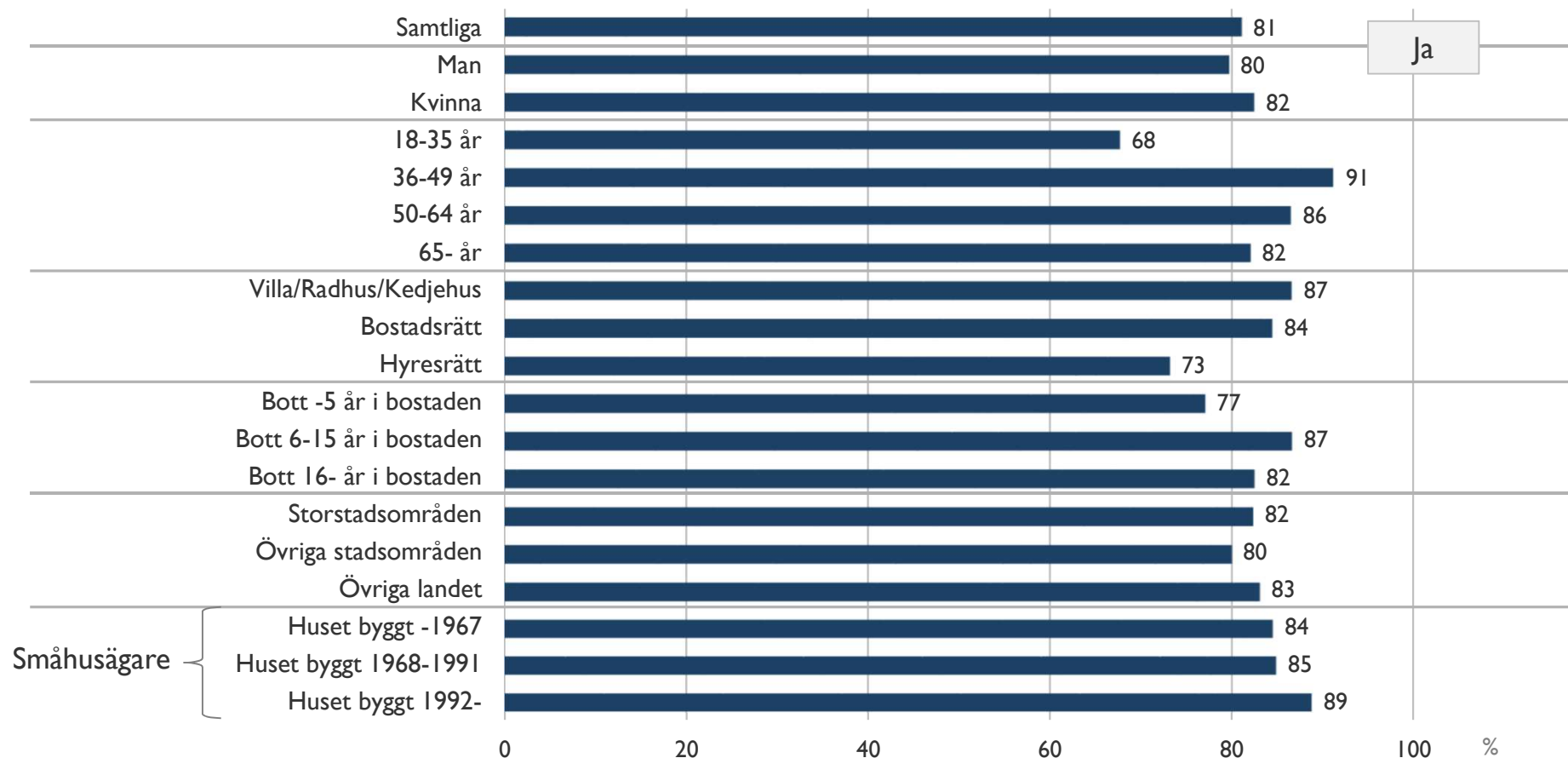
▶ **Utbredd okunskap bland unga och boende i hyresrätt**

- ▶ Unga är i betydligt mindre utsträckning än äldre medvetna om riskerna med radon och har också mindre kunskap om källor, att höga halter ofta kan åtgärdas och den förhöjda risken för rökare.

Åtta av tio känner till att det kan finnas radon i bostäder

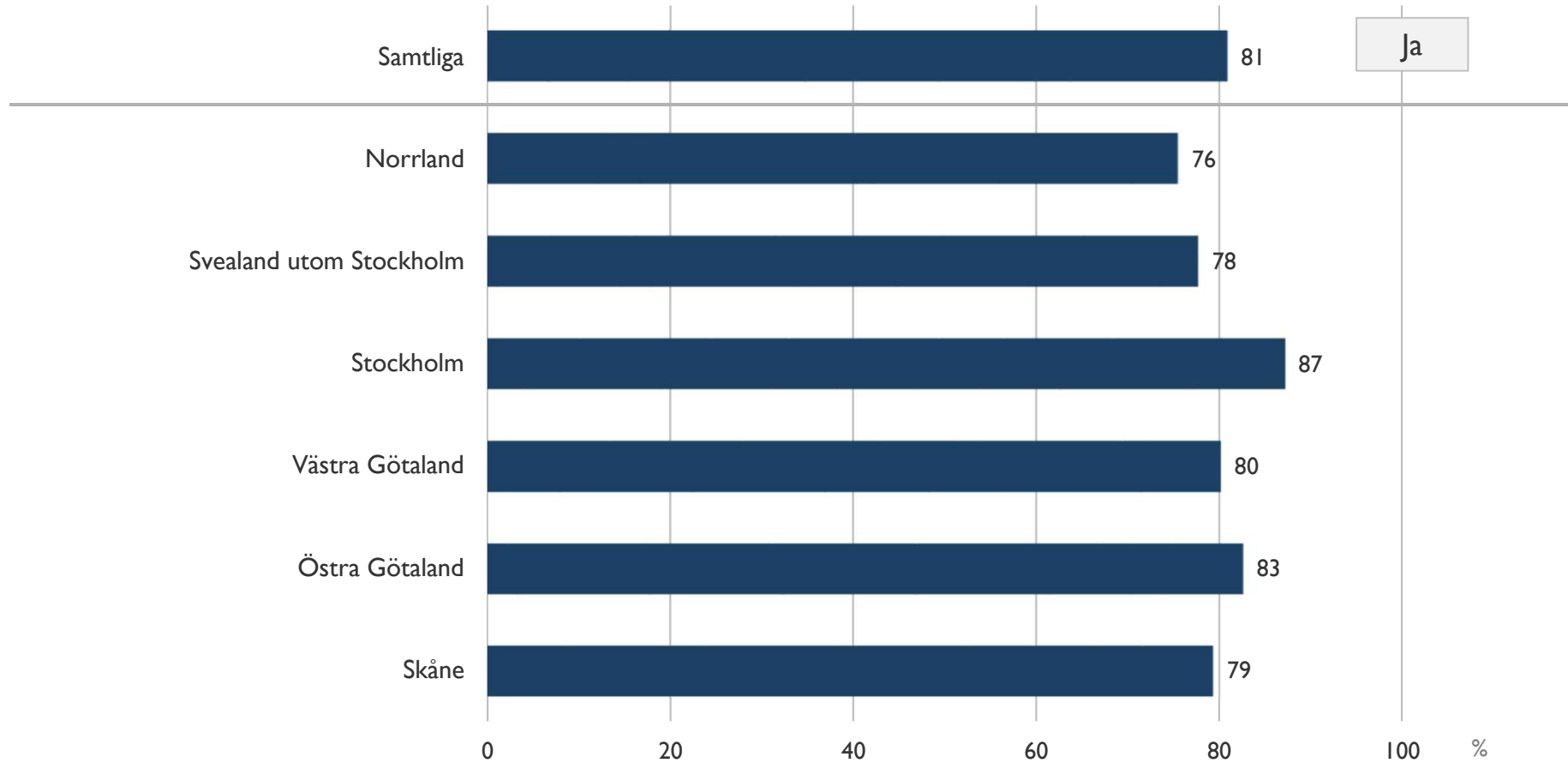
Känner du till att det kan finnas radon i bostäder?

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Något bättre kännedom i Stockholm

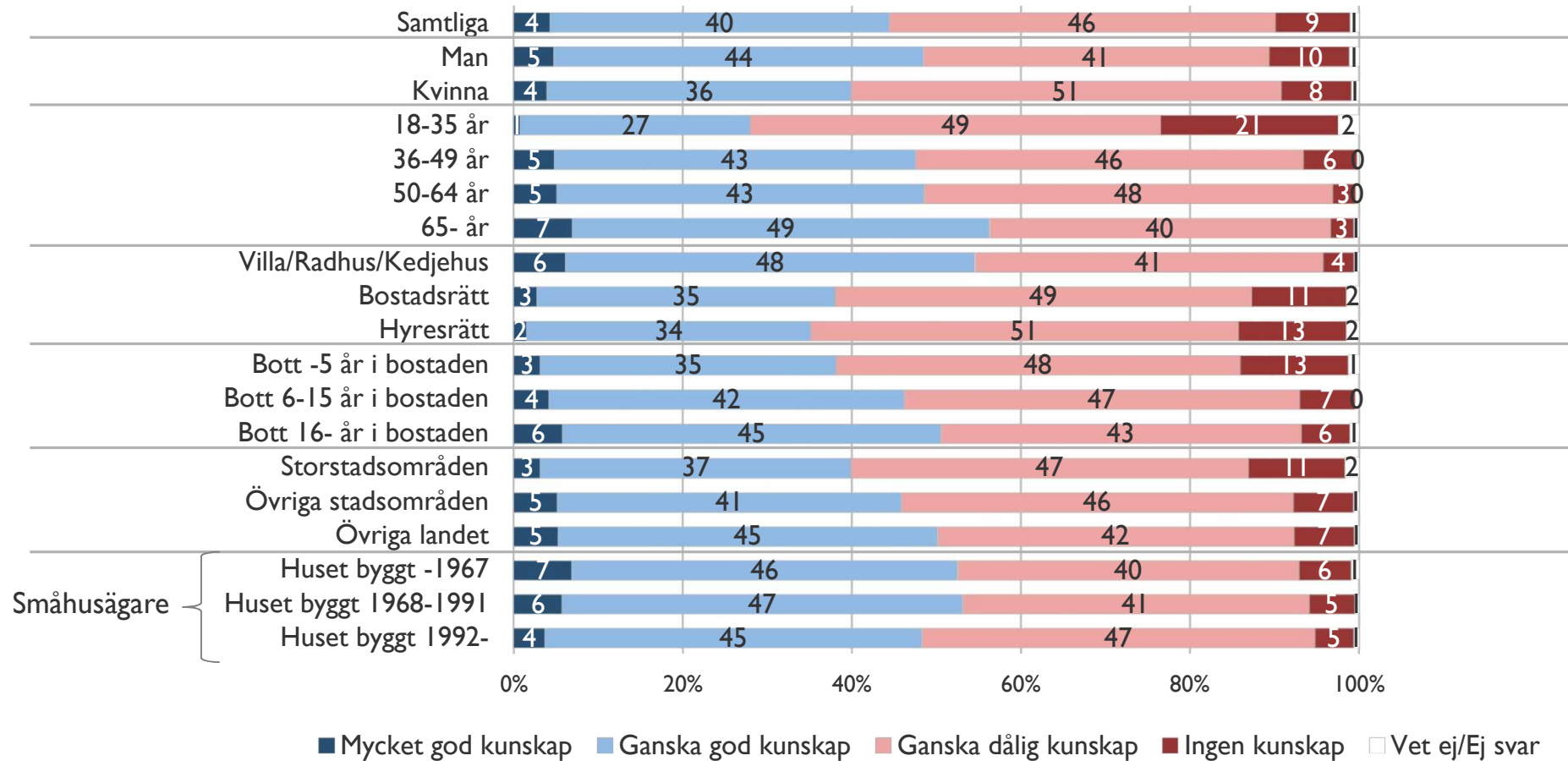
Känner du till att det kan finnas radon i bostäder?

Bas: Samtliga, I 702 intervjuer

Bättre kännedom bland äldre, småhusägare och boende på landsbygden

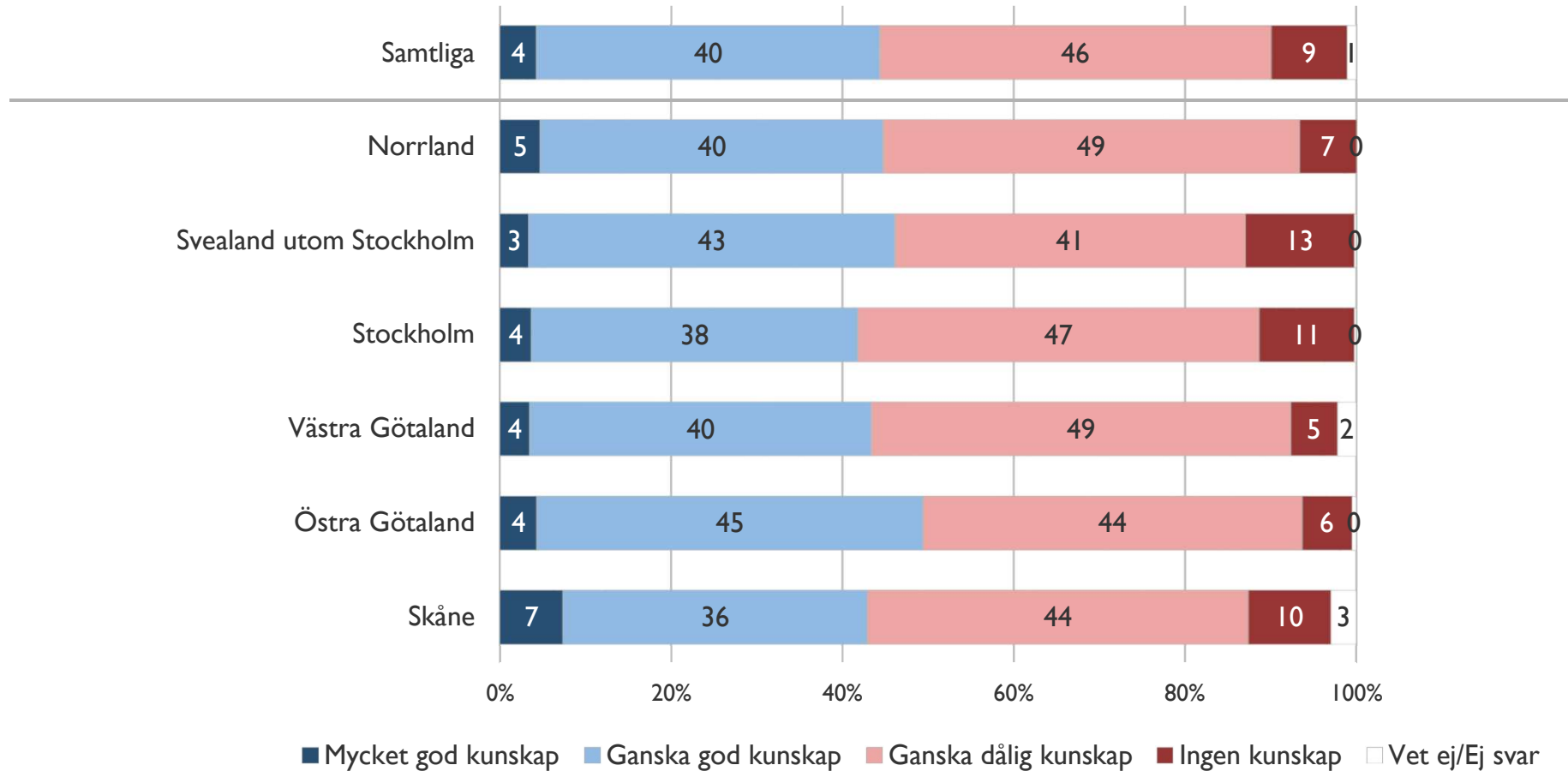
Hur god kunskap har du om radon?

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Begränsade geografiska skillnader

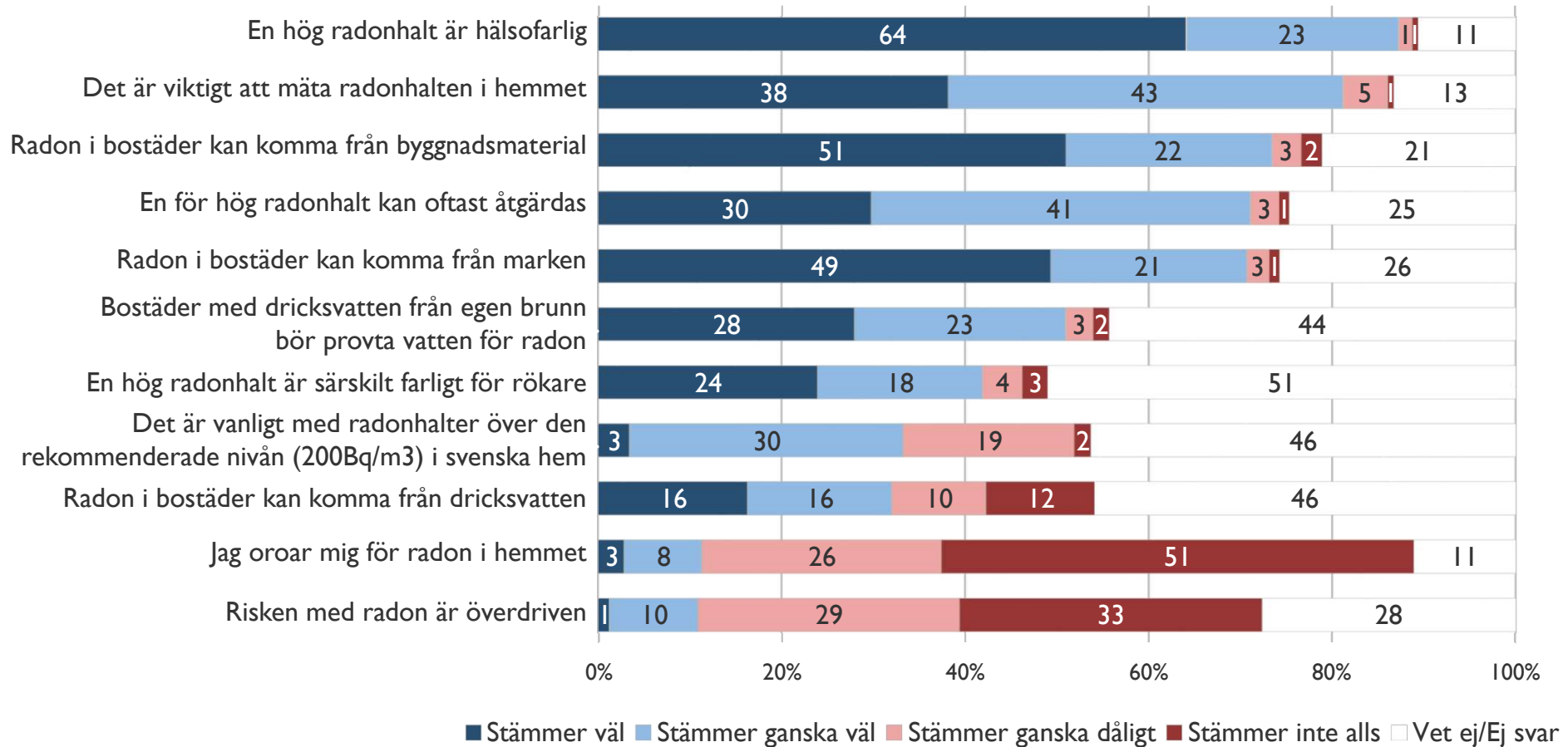
Hur god kunskap har du om radon?

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Utbredd okunskap om bland annat radon i dricksvatten och hur vanligt det är med höga radonhalter

Hur ställer du dig till följande påståenden om radon?

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Utbredd okunskap bland yngre och boende i hyresrätt, mindre än hälften av rökarna medvetna om den ökade risken

Hur ställer du dig till följande påståenden om radon?

Stämmer väl/ ganska väl (%)	En hög radonhalt är hälsofarlig	Det är viktigt att mäta radonhalten i hemmet	Radon i bostäder kan komma från byggnads-material	En för hög radonhalt kan oftast åtgärdas	Radon i bostäder kan komma från marken	Bostäder med dricksvatten från egen brunn bör provta vatten för radon	En hög radonhalt är särskilt farligt för rökare	Det är vanligt med radonhalter över den rekommenderade nivån (200Bq/m ³) i svenska hem	Radon i bostäder kan komma från dricksvatten	Jag oroar mig för radon i hemmet	Risken med radon är överdriven
Samtliga	87	81	73	71	71	51	42	33	32	11	11
Man	85	81	74	75	73	56	44	35	38	10	14
Kvinna	90	82	72	67	68	46	40	31	26	13	7
18-35 år	75	75	57	49	49	34	20	25	21	12	7
36-49 år	92	86	73	76	78	54	36	35	34	13	8
50-64 år	94	81	85	82	79	58	55	39	38	10	11
65- år	92	84	83	81	82	61	61	37	37	9	16
Villa/Radhus/Kedjehus	91	83	79	80	81	58	45	39	38	9	12
Bostadsrätt	88	85	75	69	68	50	40	26	25	15	9
Hyresrätt	82	80	67	62	58	40	37	28	25	11	8
Bott -5 år i bostaden	86	81	67	64	62	43	33	32	28	11	9
Bott 6-15 år i bostaden	91	84	77	75	77	58	42	30	34	13	8
Bott 16- år i bostaden	87	80	79	77	77	55	53	38	36	11	16
Röker	88	78	75	72	69	46	44	46	26	11	15
Har rökt tidigare	90	84	77	78	74	57	52	36	33	16	10

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Större kunskap om radon utanför storstäderna

Hur ställer du dig till följande påståenden om radon?

Stämmer väl/ ganska väl (%)	En hög radonhalt är hälsofarlig	Det är viktigt att mäta radonhalten i hemmet	Radon i bostäder kan komma från byggnads- material	En hög radonhalt kan oftast åtgärdas	Radon i bostäder kan komma från marken	Bostäder med dricks- vatten från egen brunn bör provta vatten för radon	En hög radonhalt är särskilt farligt för rökare	Det är vanligt med radonhalter över den rekommende rade nivån (200Bq/m ³) i svenska hem	Radon i bostäder kan komma från dricksvatten	Jag oroar mig för radon i hemmet	Risken med radon är överdriven	
Samtliga	87	81	73	71	71	51	42	33	32	11	11	
Storstadsområden	88	81	72	67	66	46	40	27	28	12	9	
Övriga stadsområden	87	83	75	71	73	52	41	36	32	11	11	
Övriga landet	90	80	74	82	75	64	49	40	40	12	15	
Småhusägare	Bott -5 år i bostaden	90	85	73	77	75	54	33	43	35	13	14
	Bott 6-15 år i bostaden	92	85	79	80	85	64	40	33	42	9	8
	Bott 16- år i bostaden	87	81	78	77	76	55	51	38	35	8	13
	Huset byggt -1967	91	85	78	81	77	58	45	38	42	11	14
	Huset byggt 1968-1991	89	84	76	78	79	57	46	43	32	9	11
	Huset byggt 1992-	93	84	83	76	88	58	29	27	38	10	10

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Större kunskap om radon i dricksvattnet i Östra Götaland

Hur ställer du dig till följande påståenden om radon?

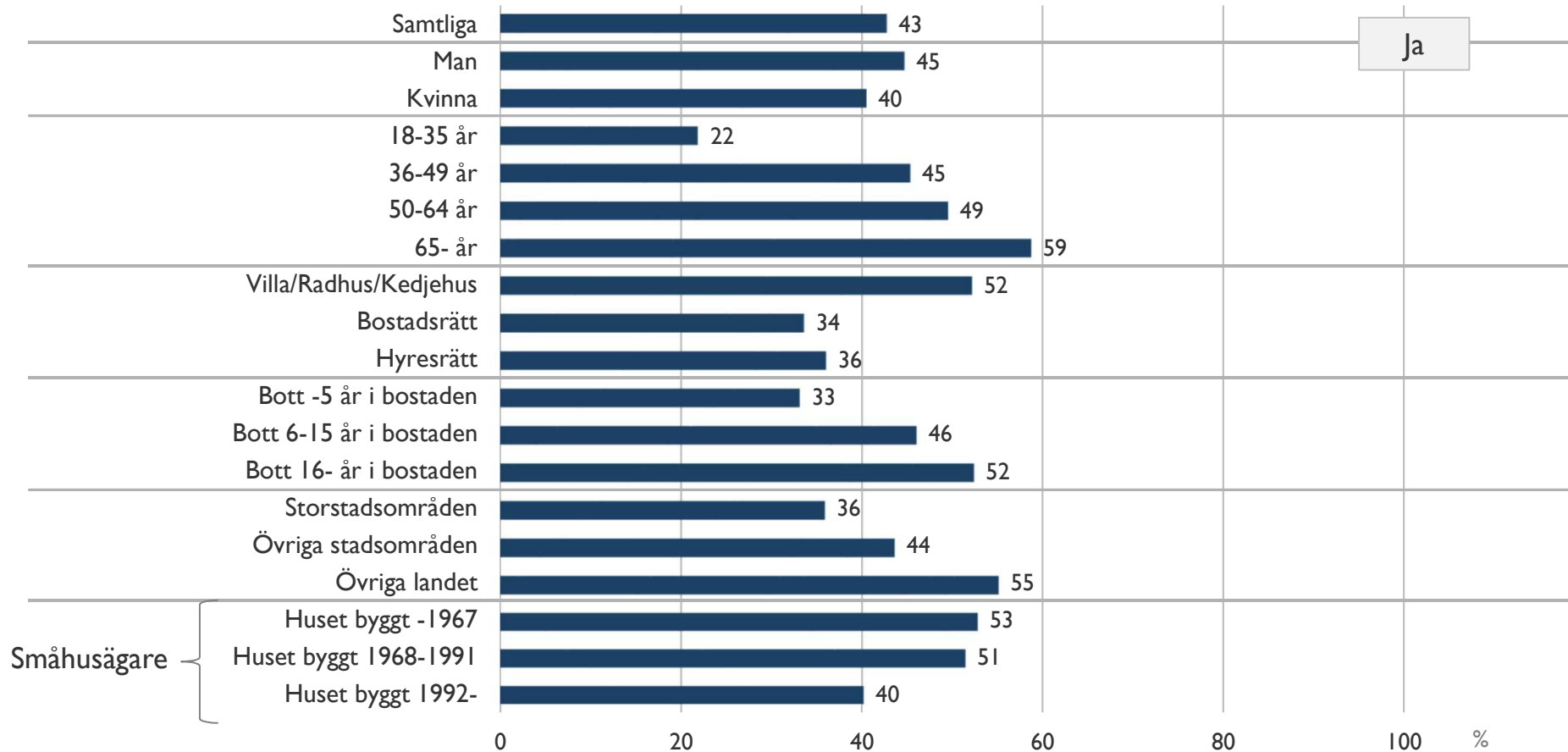
Stämmer väl/ ganska väl (%)	En hög radonhalt är hälsofarlig	Det är viktigt att mäta radonhalten i hemmet	Radon i bostäder kan komma från byggnads-material	En för hög radonhalt kan oftast åtgärdas	Radon i bostäder kan komma från marken	Bostäder med dricksvatten från egen brunn bör provta vatten för radon	En hög radonhalt är särskilt farligt för rökare	Det är vanligt med radonhalter över den rekommenderade nivån (200Bq/m ³) i svenska hem	Radon i bostäder kan komma från dricksvatten	Jag oroar mig för radon i hemmet	Risken med radon är överdriven
Samtliga	87	81	73	71	71	51	42	33	32	11	11
Norrland	87	78	64	71	69	54	45	37	34	9	12
Svealand utom Stockholm	88	86	77	77	77	57	41	34	35	18	11
Stockholm	93	85	75	71	71	50	43	34	32	15	8
Västra Götaland	88	80	76	70	72	48	43	30	32	7	15
Östra Götaland	87	85	78	81	77	61	49	38	38	9	8
Skåne	80	74	69	60	61	43	31	28	22	9	14

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Fyra av tio vet vart de ska vända sig, färre bland de yngre

Vet du vem du ska vända dig till om du har frågor om radon?

Bas: Samtliga, I 702 intervjuer

Radon i den egna bostaden

Fler beaktar radon vid flytt till nya hus

▶ **Låg kunskap om förekomst av blåbetong**

- ▶ 6% vet att det finns blåbetong i deras bostad, fler bland dem som bor i villa/radhus/kedjehus byggda före 1968 (11%). Drygt hälften (54%) vet att det inte finns.
- ▶ Två av fem (40%) kan dock inte svara på frågan om det finns blåbetong i deras bostad, ännu fler bland unga (65%) och boende i hyresrätt (66%) eller bostadsrätt (51%).

▶ **Fler beaktar eventuell radon vid flytt till småhus, särskilt nyare**

- ▶ 15% beaktade radon innan de flyttade till sin nuvarande bostad och ytterligare 11% har börjat funderat på riskerna efter att de flyttat in.
- ▶ De som bor i villa/radhus/kedjehus beaktade i större utsträckning radon innan de flyttade in, och fler i denna grupp har också börjat fundera på detta efter inflyttning. Framförallt är det de som bor i nyare hus som beaktat radon före inflyttning.
- ▶ Unga, boende i hyresrätt och på landsbygden har i mindre utsträckning beaktat radon före eller efter flytt till nuvarande bostad.

▶ **En av fyra har genomfört radonmätning**

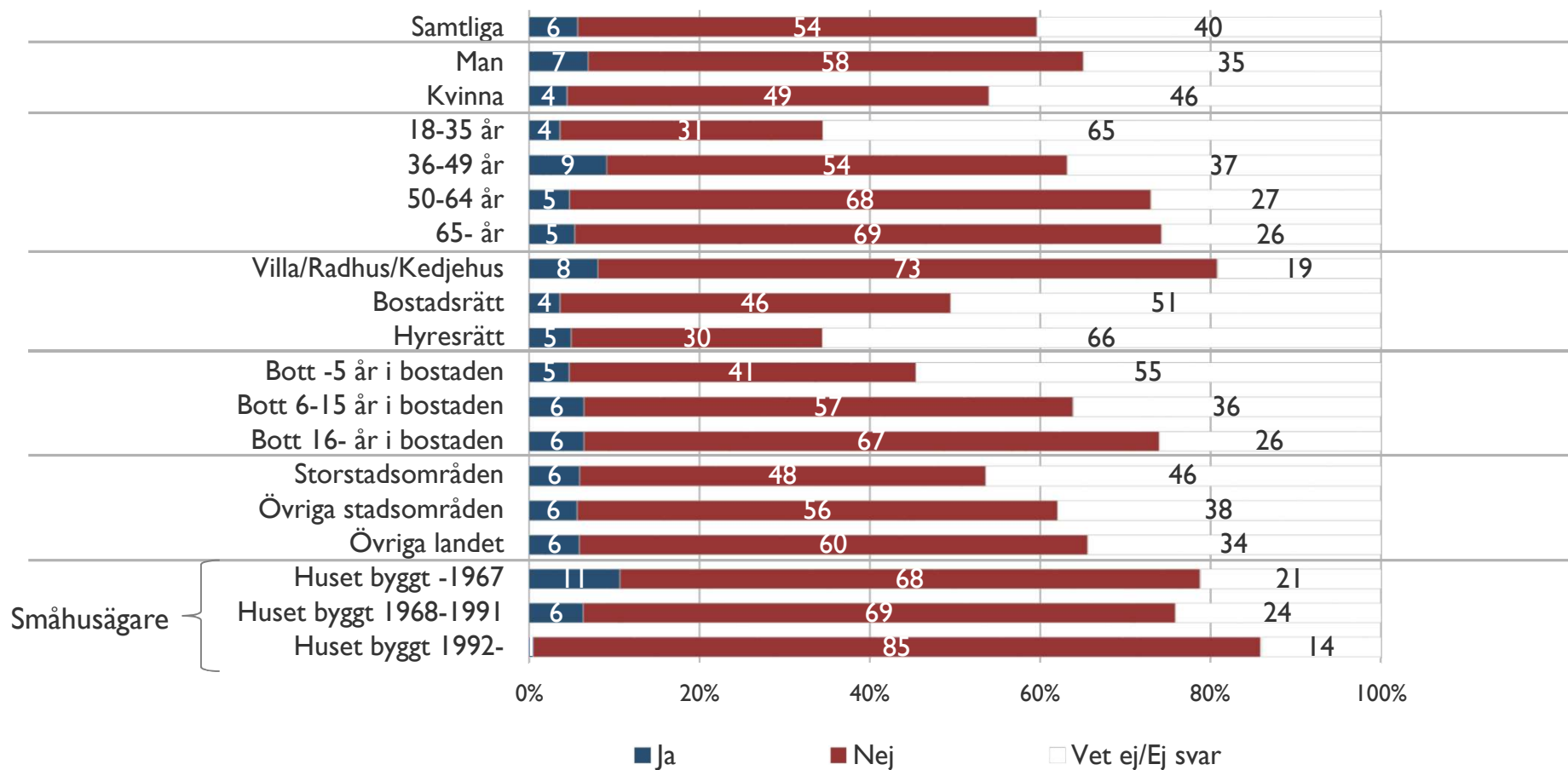
- ▶ För en av fyra har radonmätning genomförts, fler bland villa/radhus/kedjehusägare, personer 65- år och de som bott länge i bostaden. Bland dessa mätte 7% över den rekommenderade halten på 200 Bq/m³, fler i hus byggda före 1968 och bland personer <35 år.
- ▶ Mätningen och genomfördes huvudsakligen (77%) på nuvarande ägares/hyresgästs initiativ.
- ▶ Ägare till villa/radhus/kedjehus som inte genomfört radonmätning anger som främsta skäl att man av olika skäl bedömer risken för höga radonnivåer som låg. Några svarar dock att de inte visste att det var något man borde tänka på.

▶ **Inte värt kostnaden med radonsanering**

- ▶ Bland dem som mätt över den rekommenderade radonhalten men ändå inte genomfört radonsanering är vanliga skäl att man anser att det inte är farligt höga nivåer, att det är för dyrt och krångligt att sanera eller att man inte oroar sig för sin hälsa av olika skäl.

Fyra av tio vet inte om de har blåbetong i bostaden

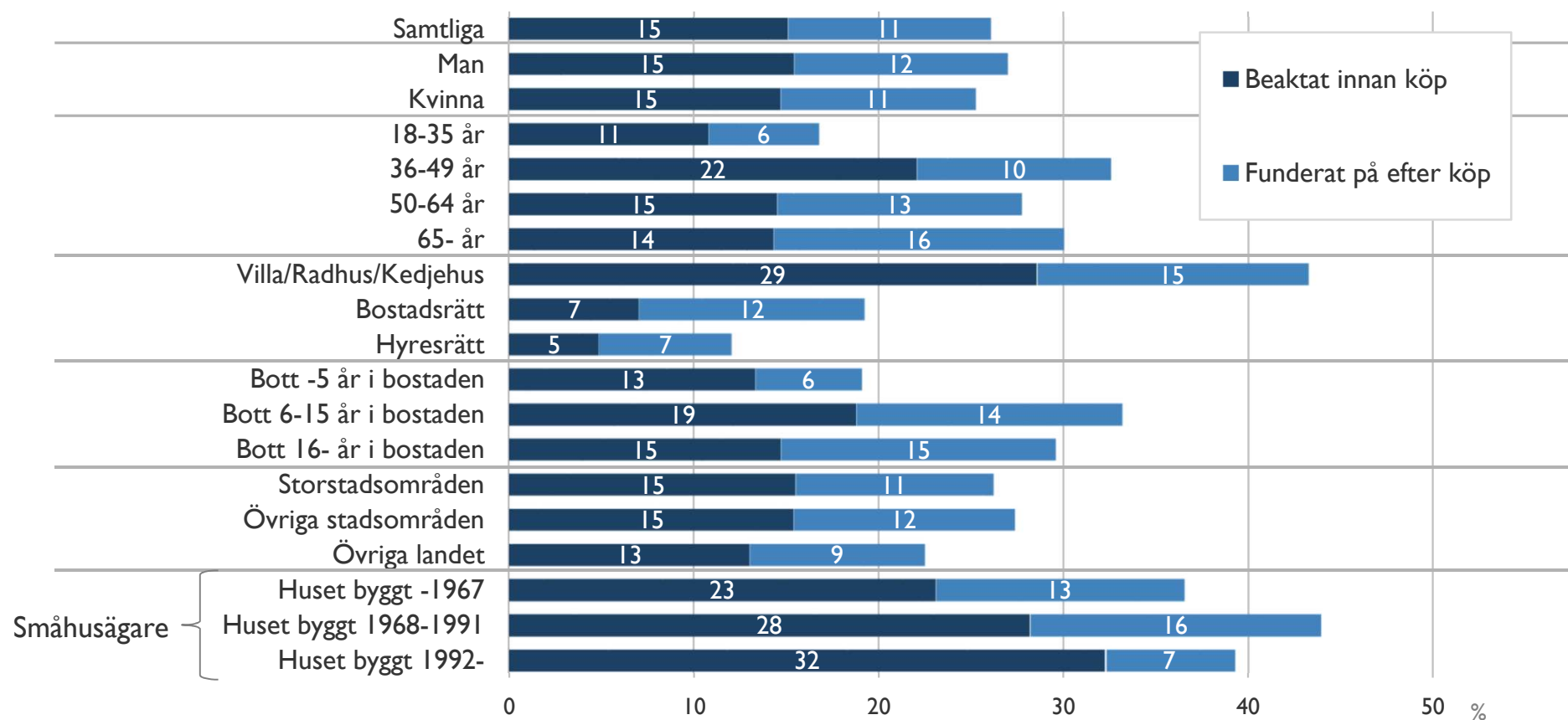
Finns det blåbetong i din bostad?

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

En av sex beaktade förekomsten av radon innan de flyttade, fler bland dem som flyttade till nyare bostäder

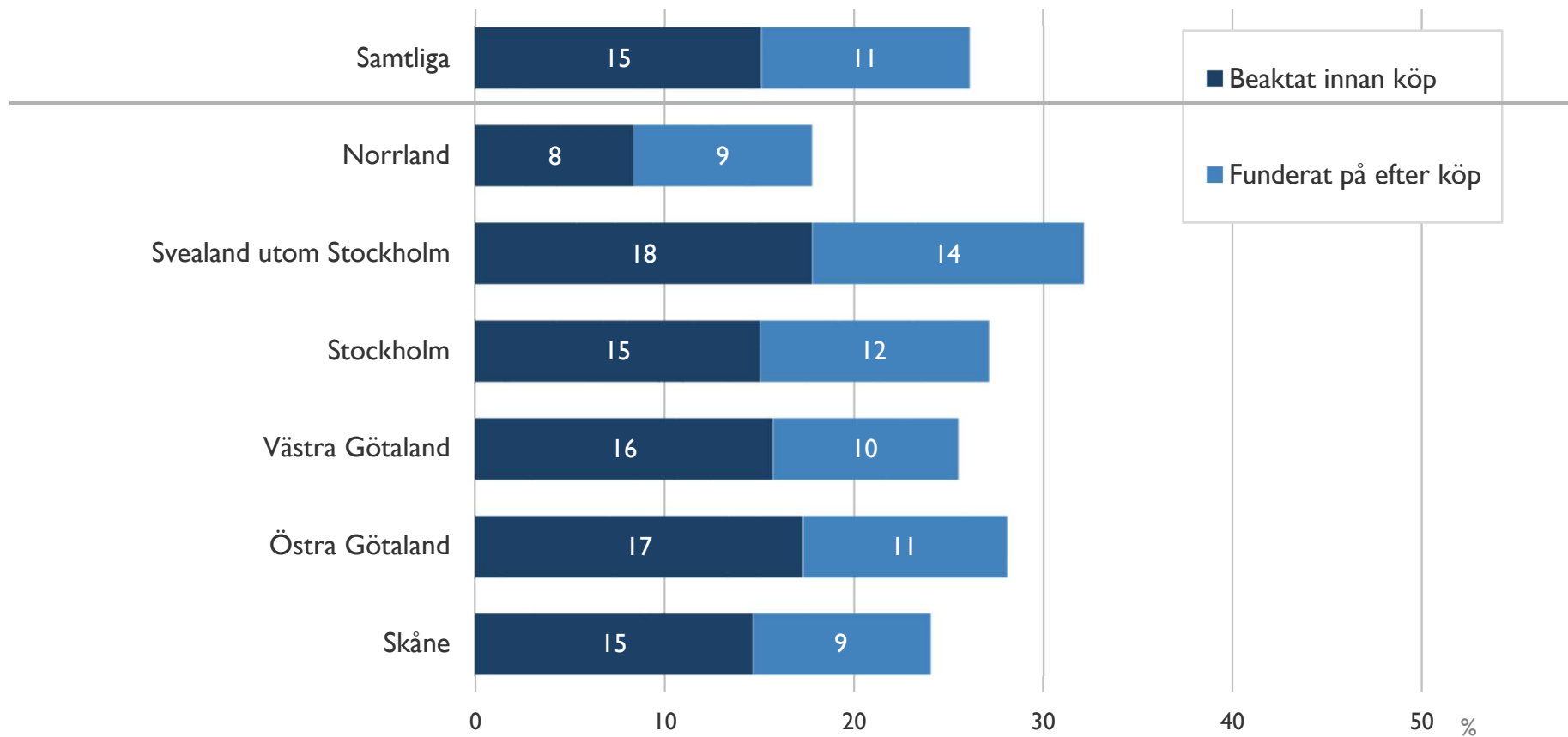
Var radon något ni beaktade då ni flyttade till den nuvarande bostaden?
Har ni funderat på riskerna för radon efter flytten till den nuvarande bostaden?

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Fler i Svealand utanför Stockholm beaktade förekomsten av radon innan de flyttade och efter inflyttning

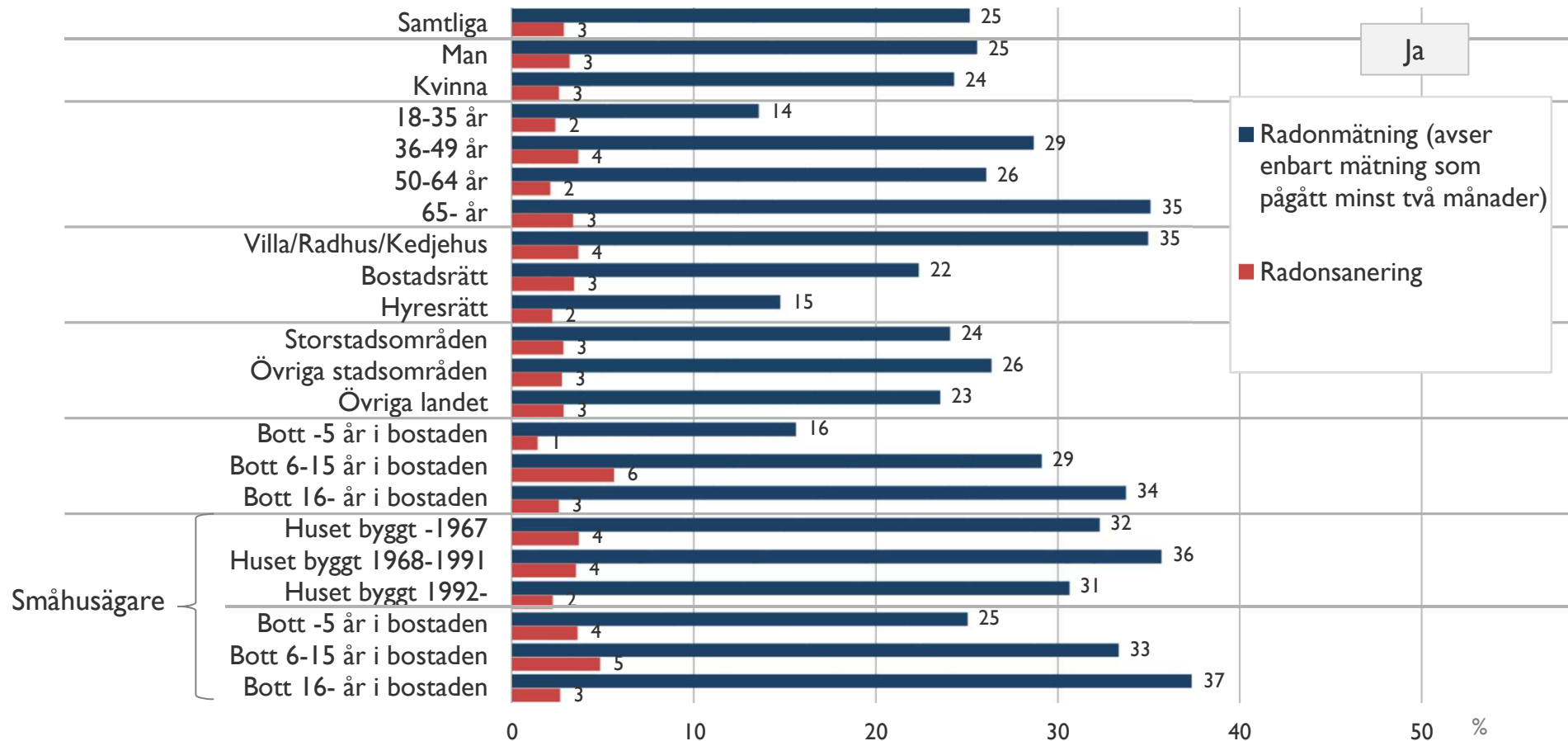
*Var radon något ni beaktade då ni flyttade till den nuvarande bostaden?/
Har ni funderat på riskerna för radon efter flytten till den nuvarande bostaden?*

Bas: Samtliga, I 702 intervjuer

En av fyra har genomfört radonmätning, fler bland dem som bott länge i bostaden

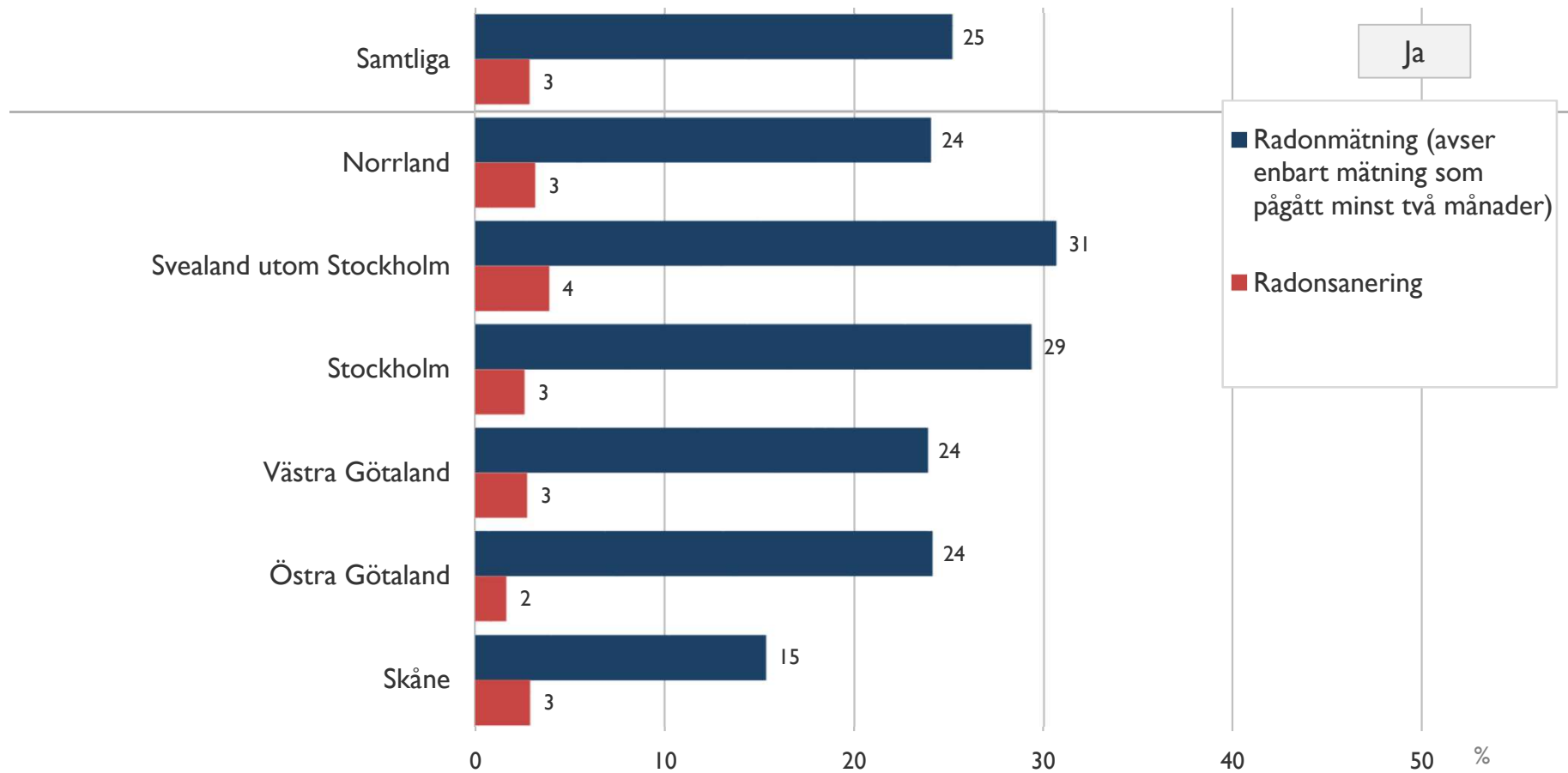
Har följande genomförts i din bostadsfastighet?

Bas: Samtliga, 702 intervjuer

Vanligare med radonmätning i Svealand

Har följande genomförts i din bostadsfastighet?

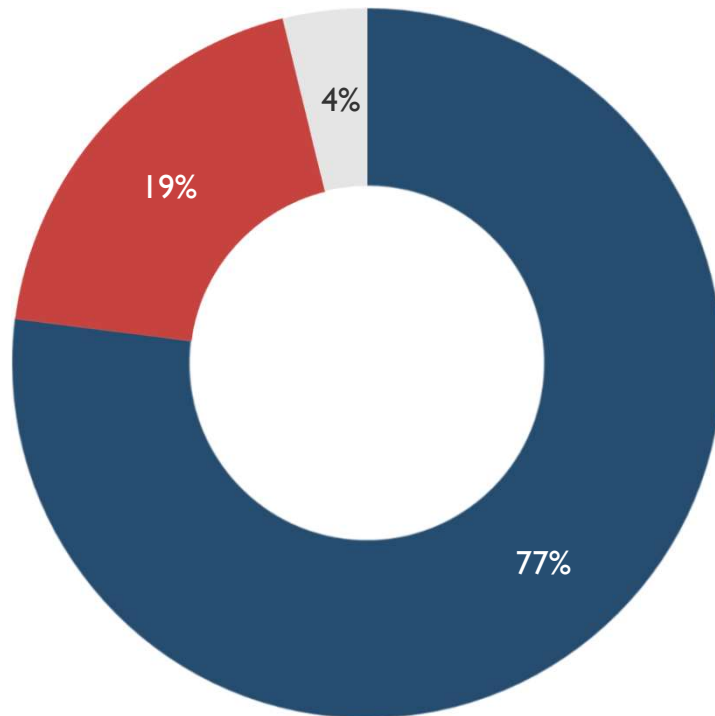

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

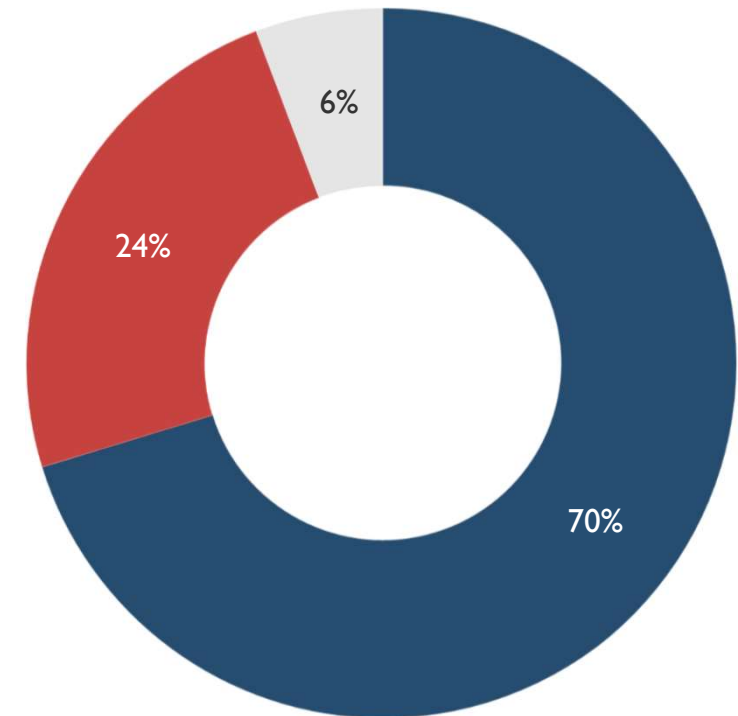

Initiativ till radonmätning och -sanering

Genomfördes den senaste radonmätningen av tidigare ägare till bostaden eller på ditt/erat initiativ?

Genomfördes radonsaneringen av tidigare ägare till bostaden eller på ditt/erat initiativ?

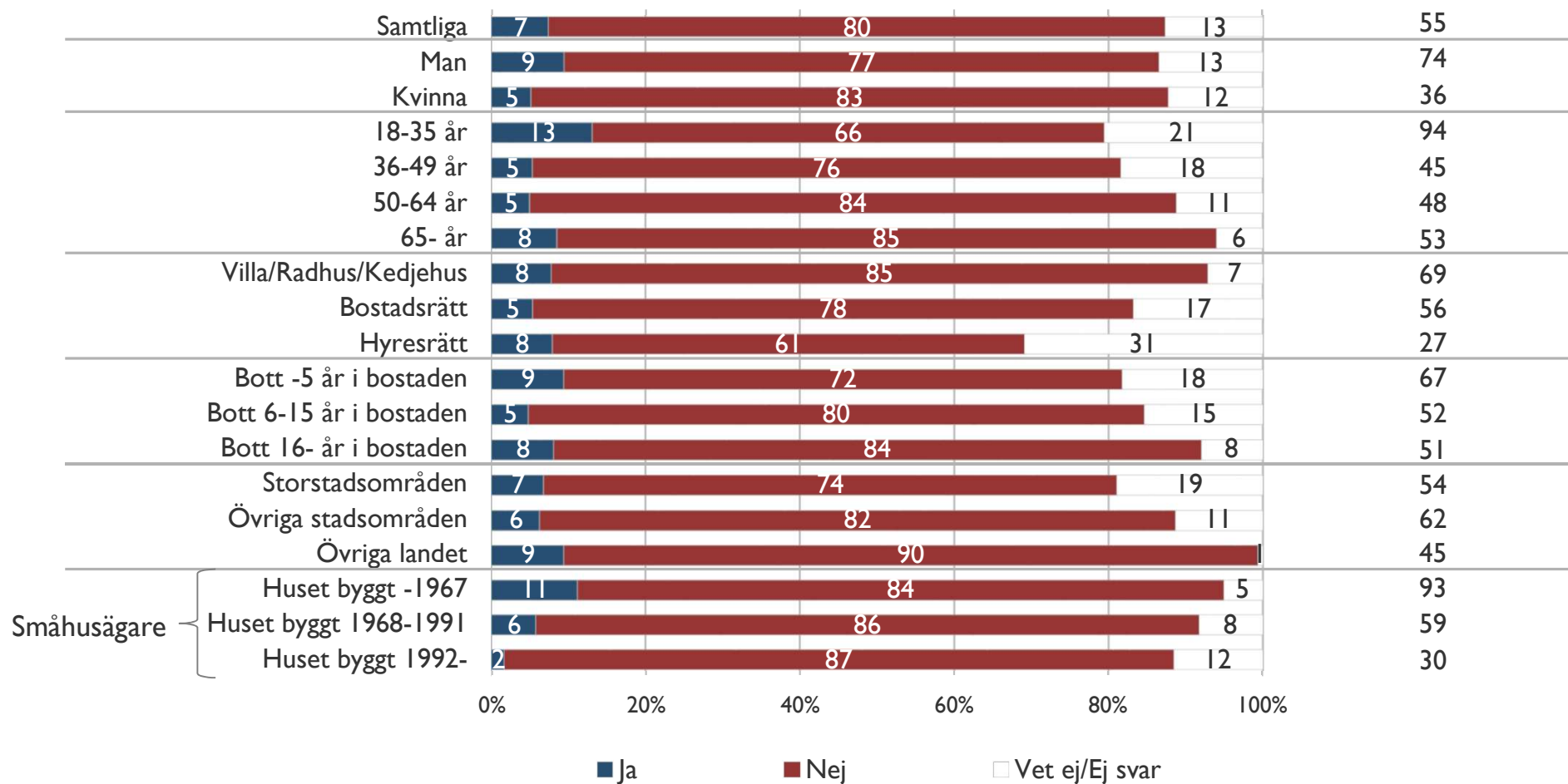
- På mitt/vårt initiativ
- Av tidigare ägare
- Vet ej/Ej svar

Bas: Genomfört radonmätning och äger småhus, 399 intervjuer / Genomfört radonsanering och äger småhus, 43 intervjuer

Fler äldre hus har en radonhalt över den rekommenderade

Är radonhalten i din bostad över den rekommenderade (200 Bq/m³) nivån?
 Vilken radonhalt har uppmätts i bostaden?

Medel
(Bq/m³)

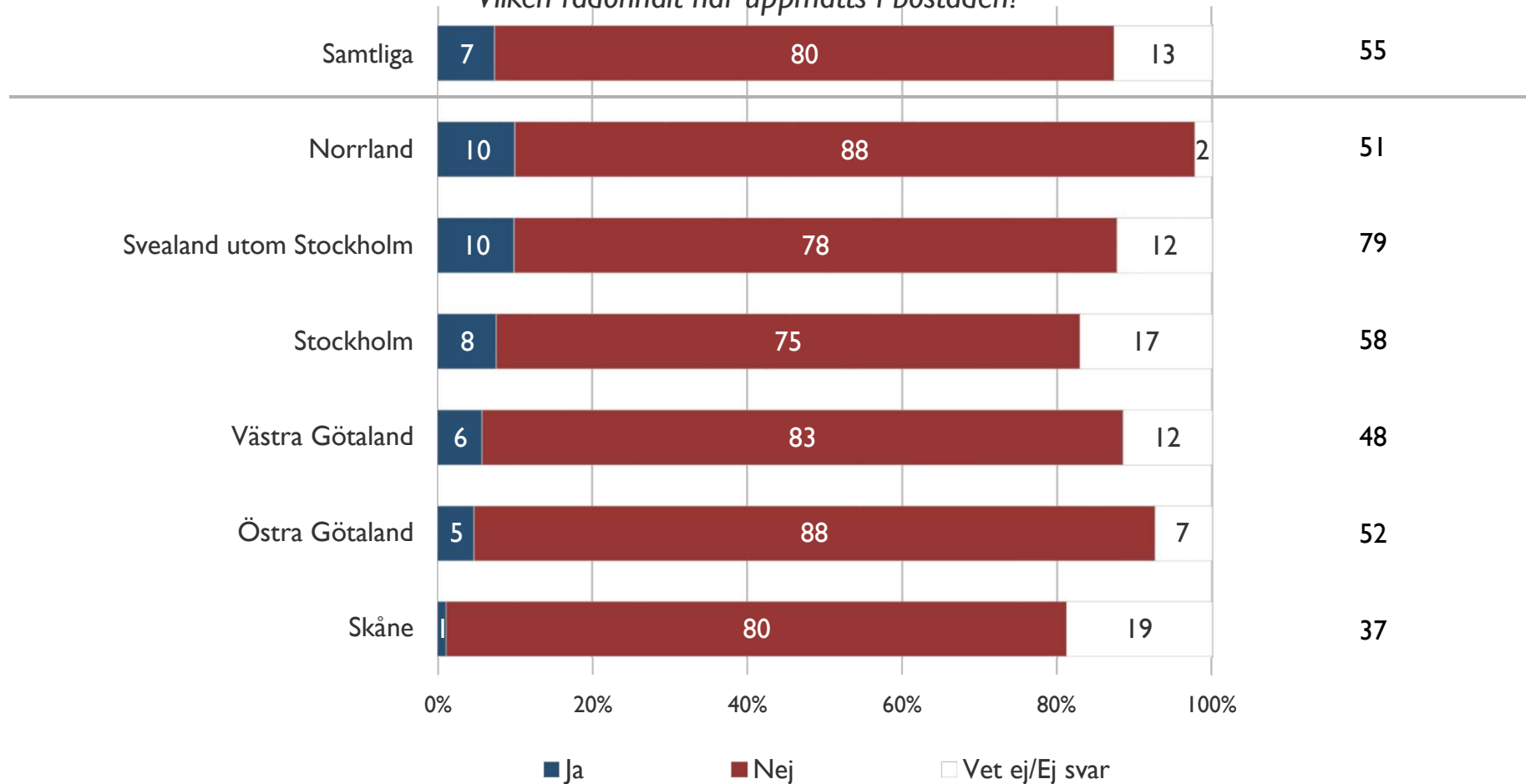

Bas: Genomfört radonmätning, 532 intervjuer

Något fler i Norrland och Svealand har en radonhalt över den rekommenderade

Är radonhalten i din bostad över den rekommenderade (200 Bq/m³) nivån?
Vilken radonhalt har uppmätts i bostaden?

Medel
(Bq/m³)

Bas: Genomfört radonmätning, 532 intervjuer

Ofta för låga värden för att det anses kostnadseffektivt att senare

Vad är det främsta skälet till att radonsanering inte genomförts i din bostad?

Inte så mycket över gränsvärdet

-De som mätte sade att nivåerna inte var farliga då de bara finns i källaren.

-Det är inte så mycket över gränsen. Tidigare var gränsvärdet 400.

-Halten är för låg för att det ska åtgärdas kontra kostnaden.

-Obetydligt högre och vistas mycket ute. Vädrar gärna. Stängt till källaren.

För dyrt/krångligt

-För krångligt.

-För dyrt.

-Opraktiskt, dyrt...

-Total avsaknad av resultatgaranti.

Inte oroad över hälsan/gammal

-Kostnad och ej så orolig. Ska åtgärdas framöver.

-Vi är två pensionärer och tycker inte att värdet är så högt över gränsvärdet att det är värt besväret att sanera.

-Jag är gammal och radonet är lågt.

-Många äldre bor sedan länge i samma typ av hus och är friska.

Information om radon

Två av fem vill ha mer information

▶ Unga vill i större utsträckning ha mer information om radon

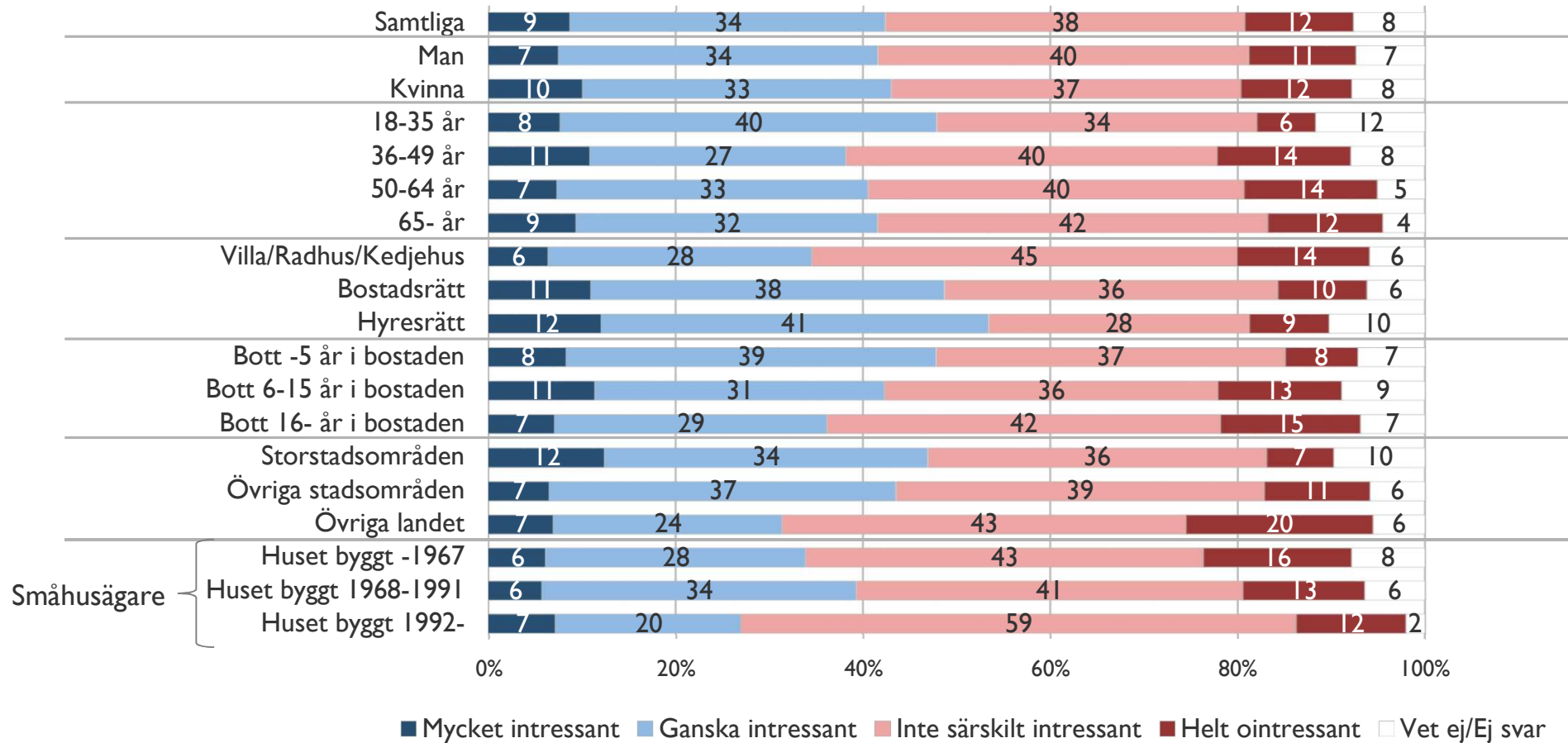
- ▶ Knappt hälften (43%) vill ha mer information om radon och effekterna av radon i bostäder.
- ▶ I de grupper där kunskaperna är låga, dvs. bland personer -35 år, boende i hyresrätt och storstad samt bland dem som bott högst 5 år i nuvarande bostad är efterfrågan större.

▶ Framförallt utskick i brevlådan och kommunens webbplats

- ▶ En majoritet av dem som önskar mer information vill ha denna via utskick i brevlådan (57%) eller på kommunens webbplats (53%). Det senare efterfrågas framförallt av personer 36-49 år, som också i större utsträckning än andra önskar information på Strålsäkerhetsmyndighetens webbplats (45% jämfört med 33% bland samtliga) och andra myndigheters webbplatser 21% jämfört med 11% bland samtliga).
- ▶ Tre av tio (31%) vill ha information via radio/TV och en av fyra (26%) via dagstidningar.
- ▶ En av fem (19%) vill ha information via sociala medier, fler bland personer -35 år.

Fyra av tio intresserade av mer information, färre bland småhusägare

Hur intressant skulle det vara för dig att få mer information om radon och effekterna av radon i bostäder?

Bas: Samtliga, 1 702 intervjuer

Utskick i brevlådan och kommuners webbplats de mest föredragna informationskanalerna

På vilket eller vilka sätt vill du få mer information om radon?

	(%)	Samtliga	Man	Kvinna	18-35 år	36-49 år	50-64 år	65- år	Villa/ Radhus/ Kedjehus	Bostads- rätt	Hyresrätt	Storstads- områden	Övriga stads- områden	Övriga landet
Utskick i brevlådan	57	54	60	57	59	58	59	55	59	56	57	55	68	
Kommuners webbplats	53	50	56	49	69	53	46	56	43	56	50	54	63	
Strålsäkerhetsmyndighetens webbplats	33	33	33	28	45	39	25	38	32	33	35	28	46	
Radio/TV	31	32	29	42	22	30	23	26	29	40	37	26	28	
Dagstidningar	26	25	27	25	21	27	31	22	30	30	28	25	26	
Sociala medier	19	19	18	31	18	13	7	12	19	24	18	20	18	
Annan myndighets webbplats	11	10	10	12	21	7	4	8	8	14	9	11	18	
Annan redaktionell media	4	6	3	4	3	8	3	5	6	4	4	5	5	
Annat, nämligen	5	7	4	4	6	7	5	5	2	8	7	5	2	

Bas: Åtminstone ganska intressant med mer information, 679 intervjuer